آزمایش 7 مدار الکتریکی | علی نوروزی | 9831067

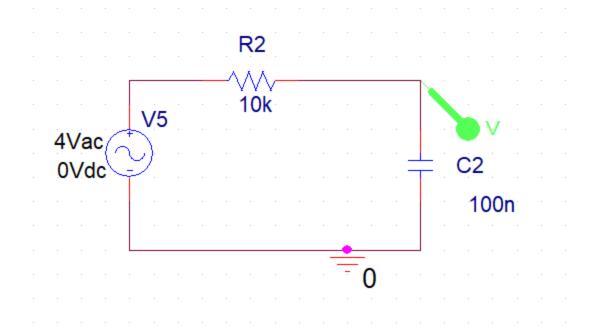
1- با توجه به فرمول پایین که در دستور کار آمده است؛ بیشترین مقدار نسبت خروجی به ورودی برابر با 1 میباشد که در آن w=0 است. و کمترین مقدار نیز برابر با 0 میباشد که در آن امگا به بینهایت میل میکند. برای مقدار فی نیز بدین صورت داریم که در ابتدا که w=0 میباشد، اختلاف فاز یا فی برابر با 0 درجه میباشد و در هنگامی که امگا به

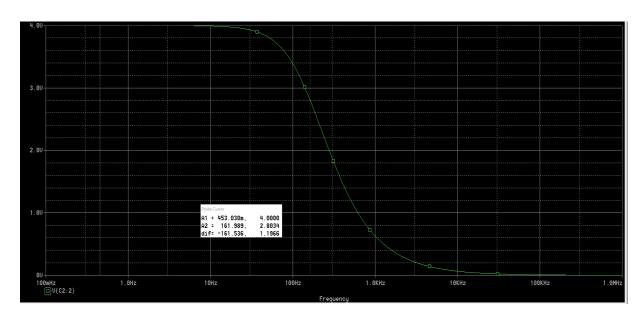
$$|A_v| = \frac{|V_o|}{|V_i|} = \frac{1}{\sqrt{1 + (\omega RC)^2}}$$

$$\varphi = Arctg(-\omega RC)$$

حال با آزمایش به صحت این گفته ها مییردازیم:

بینهایت میل میکند، اختلاف فاز یا مقدار فی برابر با -90 درجه می باشد.

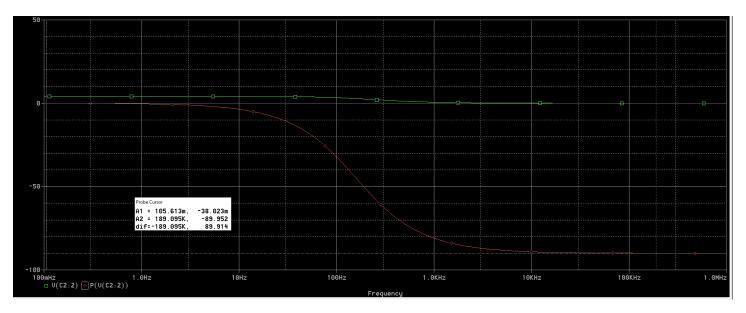

به محاسبه ی فرکانس قطع میپردازیم. میدانیم که فرکانس قطع تقریبا برابر با 0.7 حداکثر ولتاژ (در اینجا 4) میباشد. به وسیله ی کرسر این مقدار را به دست می آوریم که نقریبا برابر با 162 هرتز میباشد. حال به بررسی مقدار تئوری فرکانس قطع میپردازیم:

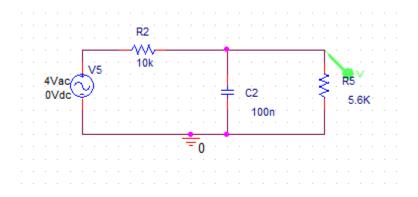
$$f = \frac{1}{2\pi RC} = 159 \text{ Hz} \qquad R = 10 \text{ k}\Omega \qquad C = 100 \text{ nF}$$

مشاهده میشود که مقادیر تئوری و عملی با تقریب نسبتا خوبی با هم برابرند.

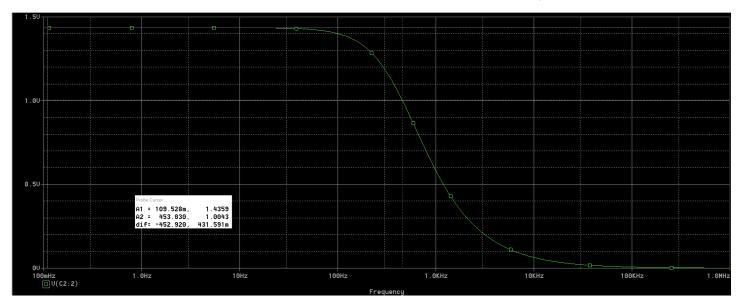
اكنون اختلاف فاز يا في بر حسب فركانس را بدست مي آوريم:

مشاهده میکنیم همانند چیزی که گفته شد در هنگام 0=w اختلاف فاز برابر با 0 بود و در امگای بینهایت مقدار آن به -90 درجه میرسد. همچنین مشخص است که فرکانس قطع در -45 درجه اتفاق میوفتد.

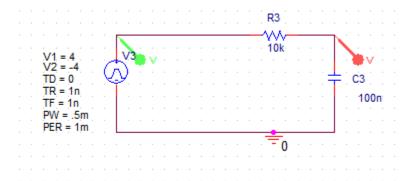
به بررسی مدار در حضور بار میپردازیم:

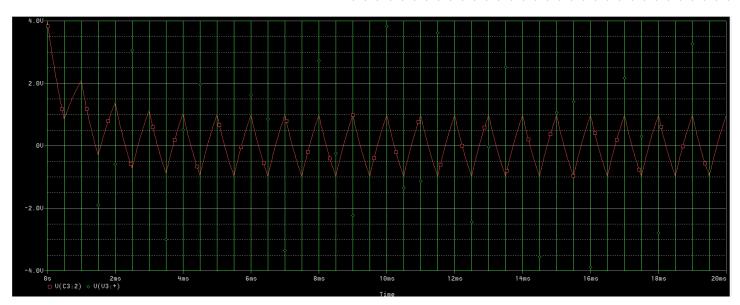

در حالتی که مقاومت نداریم تمام جریان به خازن میرسد. اما در این حالت بخشی از جریان نیز به مقاومت موازی شده با خازن میرسد و خازن نمیتواند شارژ ماکزیمم شود.

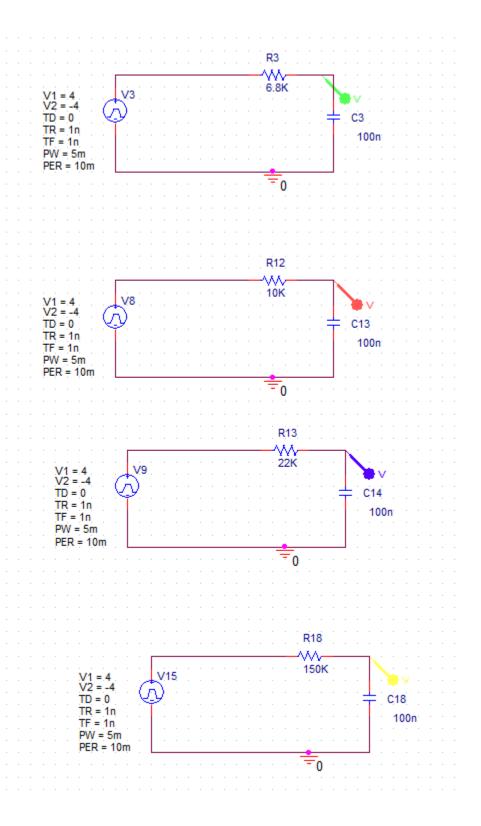
با توجه به این که فرکانس و مقاومت رابطه ی عکس دارند نتیجه میشود که با افزایش مقاومت مقدار فرکانس قطع بیشتر میشود که در اینجا برابر با 453 هرتز شده و کاملا واضح میباشد.

در ادامه به مدار انتگرال گیر پالسی میپردازیم:

میدانیم که انتگرال یک عدد ثابت برابر با یک خط میباشد. و در اینجا نیز منبع پالسی با مقادیر ثابت داریم. پس انتظار داریم که مدار انتگرال گیر داشته باشیم. مشاهده میشود در زمانی که مقدار منبع پالسی برابر با +4 میباشد، شیب خط مثبت میباشد و در حالتی که مقدار تابع پالسی برابر با -4 میباشد، شیب خط منفی میشود. در نتیجه دو حالت تئوری و عملی تناظر دارند.

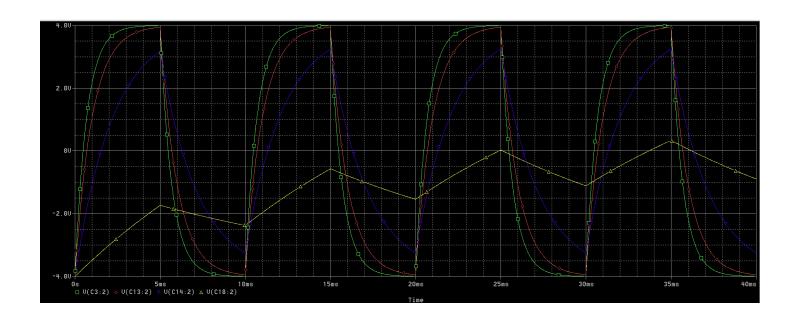
انتگرال گیر RC:

 f_c انتجه مقادیر R و C طوری انتخاب شوند که $0 < \infty < \infty$ باشد، بطوریکه دیده ایم در فرکانسهای بزرگتر از، $0 < \infty < \infty$ باشد، بطوریکه دیده ایم در فرکانسهای بزرگتر از، $0 < \infty < \infty$ بادازه $0 < \infty < \infty$ بسیار کوچک و تقریبا برابر صفر است. در این صورت با توجه به شکل مدار می توان نوشت:

$$\begin{cases} V_i(t) = Ri(t) + V_0(t) \approx Ri(t) = RC \frac{dV_0(t)}{dt} \\ i(t) = i_c(t) = C \frac{dV_c(t)}{dt} = C \frac{dV_0(t)}{dt} \end{cases} \Rightarrow V_0(t) = \frac{1}{RC} \int V_i(t) dt$$

 $\omega RC >> 1$ انتگرال (تابع اولیه) ولتاژ ورودی است. لذا تحت شرایط ولتاژ ورودی است. لذا تحت شرایط مدار فوق را یک انتگرال گیر می نامند.

از مدار فیلتر پایین گذر میتوان به عنوان انتگرال گیر استفاده کرد که دقت آن به مقدار فرکانس و مقاومت وابسته است؛ به طوری که هرچه مقدار مقاومت، ظرفیت و فرکانس بیشتر باشد، میزان دقت بالاتر است.

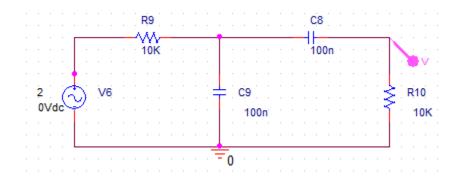

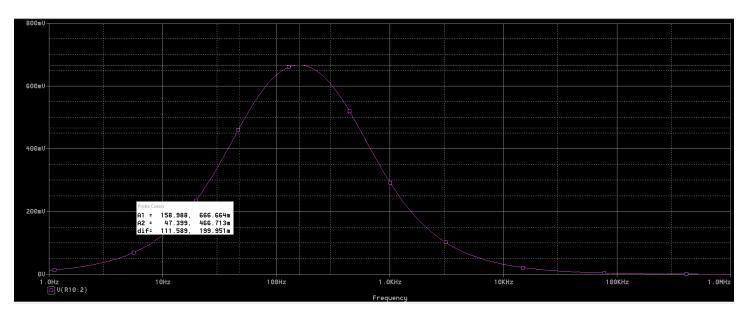
از رابطه ی بالا میدانیم که ۷۰ یا ولتاژ خروجی با مقدار ظرفیت و مقاومت نسبت عکس دارد. در نتیجه همانند نمودار بالا با افزایش مقاومت مقدار ولتاژ خروجی کاهش یافته است و دقت نیز افزایش یافته. میبینیم که حالت عملی و تئوری تناظر دارند. در مدار دارای مقاومت 5.6 کیلو اهم، نمودار انتگرال گیر ان نمایی است ولی در حالتی که مقاومت برابر با 10 کیلو اهم میباشد، به این دلیل که بخاطر مقدار مقاومت بالای مدار، خازن فرصت شارژ کامل که برابر با 5RC میباشد.

الف – صافى ميان گذر RC:

با استفاده از مقاومت $R=10k\Omega$ و R=100nF و $R=10k\Omega$ مدار میان گذری بسازید. یک موج سینوسی با ولتاژ ماکزیمم ۲ ولت به مدار اعمال نموده و برای فرکانسهای داده شده در جدول ۲ مقدار ولتاژ خروجی و اختلاف فاز را اندازه گیری کنید. دقت داشته باشید که هنگامی که فرکانس نوسانساز را تغییر می دهید، ولتاژ ورودی تغییر نکند و همواره روی ۲ ولت ثابت بماند.

-فرکانس قطع و پهنای باند این فیلتر را به صورت تئوری و عملی محاسبه کنید.

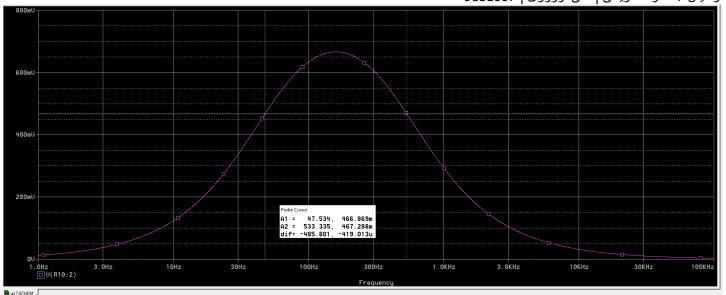

مقدار ماکزیمم ولتاژ را به راحتی توسط کرسر به دست می آوریم. این مقدار برابر با 666.664m ولت میباشد که در فرکانس 111.589هرتز اتفاق میوفتد.

میدانیم که فرکانس قطع در حدود 0.7 حداکثر ولتاژ اتفاق میوفتد. بخاطر صافی میانگذر بودن این مدار، 2 بار مقدار 0.7 حداکثر ولتاژ اتفاق میوفتد که برابر با 466.66m ولت میباشد. حال فرکانس این دو مقدار را به وسیله ی کرسر به دست می آوریم:

آزمایش 7 مدار الکتریکی | علی نوروزی | 9831067

مشاهده میشود که دو فرکانس قطع به ترتیب برابر با 47.5هرتز و 533.3 هرتز میباشد.

میدانیم که پهنای باند بر ابر با اختلاف دو فرکانس قطع میباشد. پس پهنای باند تفریبا بر ابر با 485.8 = 47.5 – 533.3 هرتز میباشد.

حال مقادیر تئوری را بدست می آوریم و با مقدار عملی مقایسه میکنیم:

$$f_1 = \frac{\omega_1}{2\pi}$$
 , $f_2 = \frac{\omega_2}{2\pi}$ $\omega_1 \approx \frac{3.3}{RC}$ $\omega_2 \approx \frac{0.3}{RC}$

$$R = 10 k\Omega$$
  $C = 100 nF$

$$\omega 1 = \frac{3.3}{(10^4 * 10^{-7})} = 3300 \qquad \qquad \omega 2 = \frac{0.3}{(10^4 * 10^{-7})} = 300$$

$$f1 = \frac{3300}{2\pi} = 525.21 \, Hz \qquad \qquad f2 = \frac{300}{2\pi} = 47.74 \, Hz$$
$$--- \Rightarrow BW = 525.71 - 47.74 = 477.47$$

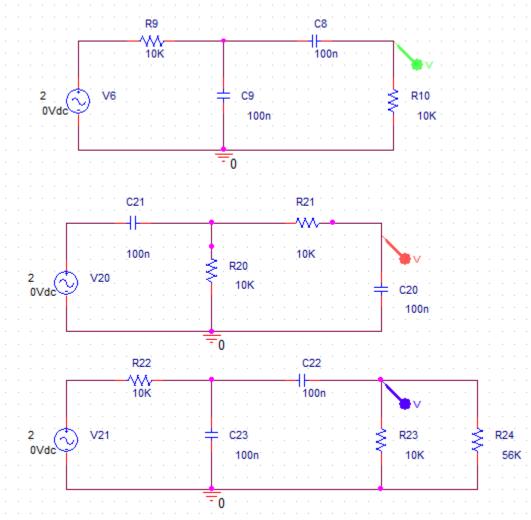
حال به محاسبه ی f0 میپردازیم:

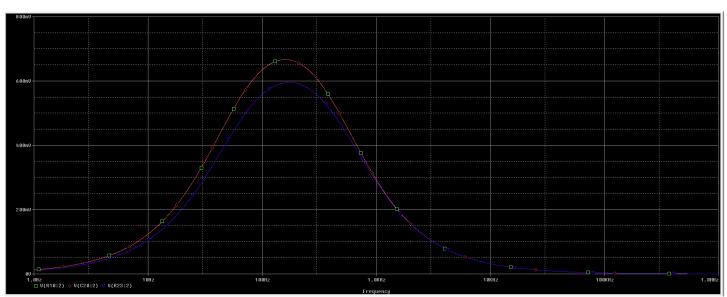
$$f0 = \frac{1}{2\pi RC} = \frac{1}{2\pi * 10^4 * 10^{-7}} = 159 \text{ Hz}$$

آزمایش 7 مدار الکتریکی | علی نوروزی | 9831067 مشاهده میکنیم که مقادیر عملی و نظری با تقریب نسبتا خوبی با یکدیگر برابر اند.

پیش گزارش 3و4:

بررسی تاثیر جابه جایی طبقه های بالاگذر و میانگذر و وجود بار:

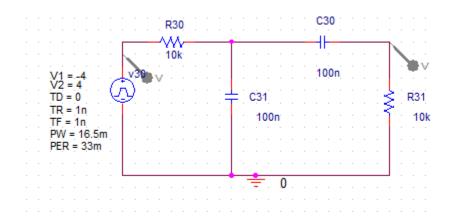
مشاهده میشود که نمودار قرمز رنگ و سبز رنگ (دو مداری که طبقه ها را جابه جا کردیم) بر هم منطبق میباشند.

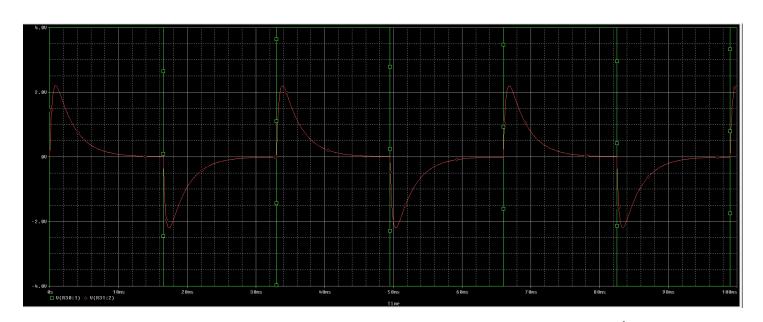
ب - مدار میان گذر در فرکانسهای خیلی بالا و خیلی پایین:

به مدار میانگذر ساخته شده در قسمت الف موج مربعی با دامنه v_{p-p} اعمال نمایید. شکل ولتاژ خروجی را برای فرکانسهای 2kHz و 2kHz مینمایید؟

آیا می توان از یک فیلتر میان گذر به عنوان یک مدار انتگرال گیر یا مشتق گیر استفاده نمود؟ در صورت امکان محدوه ای از فرکانس را تعیین کنید که چنین عملی صورت گیرد؟

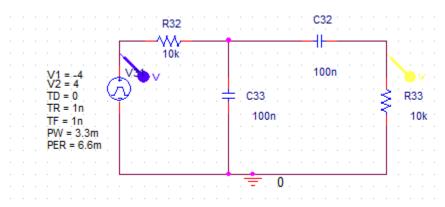
فركانس 30 هرتز:

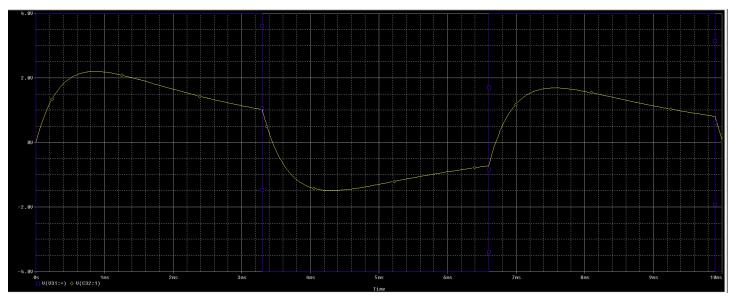

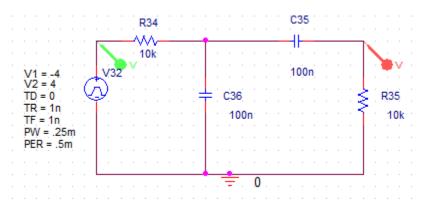
در این حالت مدار مشتق گیر میباشد.

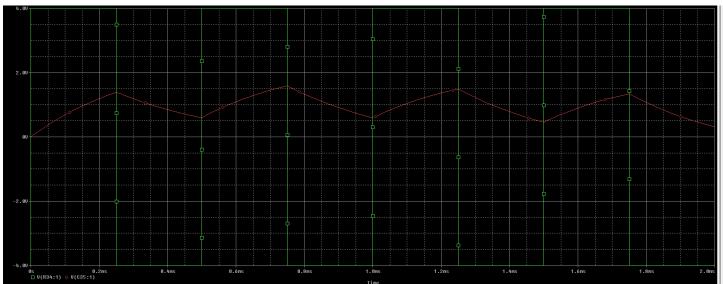
فركانس 150 هرتز

فركانس 2Kهرتز:

مشاهده میکنیم که با افزایش فرکانس مدار انتگرال گیر شده به گونه ای که در نقاطی که مقدار پالس مثبت4 میباشد، شیب مثبت و در موقعی که مقدار پالس -4 میباشد شیب منفی میباشد.

به طور کلی با افزایش فرکانس مدار رفتار انتگرال گیر پیدا میکند و با کاهش فرکانس به رفتار مشتق گیر نزدیک میشود.